

**“THE MONSTER BOOK” - TIL O‘QITISH FAOLIYATLARIDA
INNOVATSION YONDASHUV.**

Saidova Laylo Nasrulla qizi

Termiz Davlat Pedagogika Instituti

ANNOTATSIYA:

Mazkur maqolada “The Monster Book of Language Teaching Activities” nomli kitob tahlil qilinib, uning ta’lim jarayonidagi o‘rni va ahamiyati o‘rganilgan. Kitobda keltirilgan faoliyatlar va strategiyalar zamonaviy ta’lim texnologiyalarini qo‘llashni rag‘batlantirib, o‘quvchilarni til o‘rganishga jalb qilishda katta yordam beradi. Faoliyatlar interaktiv va ijodkorlikni rivojlantiruvchi metodlarga asoslangan bo‘lib, ularning samaradorligi maqolada keng ko‘lamli tahlil qilinadi. Tadqiqot natijalari ushbu kitobning o‘qituvchilarga yangi usullarni qo‘llash imkoniyatlarini taqdim etishini ko‘rsatdi.

Kalit so‘zlar: *til o‘qitish, innovatsion metodlar, o‘quv jarayoni, interaktiv faoliyatlar, ijodkorlikni rivojlantirish.*

АННОТАЦИЯ:

В данной статье анализируется книга «Чудовищная книга педагогической деятельности по языку» и изучается ее роль и значение в образовательном процессе. Мероприятия и стратегии, представленные в книге, поощряют использование современных образовательных технологий и оказывают большую помощь в вовлечении студентов в изучение языка. Занятия основаны на интерактивных и творчески-развивающих методах, эффективность которых подробно анализируется в статье. Результаты исследования показали, что данная книга предоставляет учителям возможность использовать новые методы.

Ключевые слова: *обучение языку, инновационные методы, учебный процесс, интерактивная деятельность, развитие творческих способностей.*

ABSTRACT:

In this article, the book "The Monster Book of Language Teaching Activities" is analyzed and its role and importance in the educational process is studied. The activities and strategies presented in the book encourage the use of modern educational technologies and are of great help in engaging students in language learning. The

activities are based on interactive and creativity-developing methods, and their effectiveness is extensively analyzed in the article. The results of the research showed that this book provides opportunities for teachers to use new methods.

Key words: *language teaching, innovative methods, educational process, interactive activities, creativity development.*

KIRISH

Bugungi kunda til o'rgatish sohasida yangi yondashuvlar va innovatsion metodlarning ahamiyati tobora ortib bormoqda. O'quvchilarni o'quv jarayoniga faol jalb qilish, ularning qiziqishini oshirish va o'zlashtirishni samarali tashkil qilish uchun o'qituvchilardan ijodiy yondashuv talab etiladi. Bu borada ta'lim jarayonini qiziqarli va interaktiv qilishga qaratilgan resurslarning roli beqiyosdir. "The Monster Book of Language Teaching Activities" kitobi aynan shu maqsadga yo'naltirilgan bo'lib, unda til o'rgatish jarayonida qo'llanilishi mumkin bo'lgan ijodiy va qiziqarli faoliyatlar to'plami taqdim etilgan. Kitobning asosiy o'ziga xosligi shundaki, u til o'rgatishning barcha darajalari uchun mos keluvchi strategiyalarni o'z ichiga oladi va bu jarayonda o'qituvchi va o'quvchilar o'rtasida jonli muloqotning rivojlanishini rag'batlantiradi. Mazkur maqolada ushbu kitobning mazmuni, undagi faoliyatlarning ta'lim jarayoniga qo'shadigan hissi va uning samaradorligi haqida batafsil tahlil keltiriladi. Tadqiqotning maqsadi — "The Monster Book" kitobi orqali ta'lim jarayonida yangi yondashuvlarni amaliyotga tadbiiq etishning ahamiyatini aniqlash va ularni o'qitish metodikasiga integratsiyalash imkoniyatlarini ko'rsatishdir. Maqola davomida kitobning har bir bo'limidagi faoliyatlar, ularning maqsadi va o'quv jarayoniga ta'siri muhokama qilinadi.

ADABIYOTLAR SHARHI VA METODOLOGIYA

Til o'rgatish metodikasi bo'yicha zamonaviy yondashuvlar ta'lim tizimida muhim o'rin tutadi. Hozirgi kunda interaktiv va ijodiy faoliyatlar yordamida o'quv jarayonini samarali tashkil qilish ko'plab mutaxassislar tomonidan o'rganilmoqda. Xususan, metodistlarning tadqiqotlari shuni ko'rsatadiki, o'yinli va ijodiy faoliyatlar o'quvchilarning darsga bo'lgan qiziqishini oshiradi hamda ular uchun qulay psixologik muhitni yaratadi (Brown, 2014). "The Monster Book of Language Teaching Activities" kitobida til o'rgatish uchun ijodiy va interaktiv usullar keng yoritilgan. Ushbu kitobda faoliyatlar kichik guruhlar, juftliklarda ishlash, vizual materiallar, qo'shiq va o'yinlardan foydalanish kabi turli xil texnikalarga asoslangan. Har bir faoliyat aniq maqsad va natijaga qaratilgan bo'lib, o'quvchilarni faollikka undaydi va darslarning sifatini oshirishga yordam beradi. Shuningdek, kitobda turli yosh va darajadagi

o'quvchilar uchun moslashuvchan strategiyalar taklif etiladi, bu esa uni o'qituvchilar uchun universal qo'llanma sifatida ahamiyatli qiladi.

Mazkur tadqiqotda sifatli tahlil metodi qo'llanildi. Tadqiqot doirasida "The Monster Book" kitobining har bir bo'limi o'rganilib, unda keltirilgan faoliyatlarning maqsadi, ularni amalga oshirish bosqichlari va kutiladigan natijalar tahlil qilindi. Kitobdagi faoliyatlar til o'rgatishning quyidagi asosiy jihatlari bo'yicha baholandi:

- O'quvchilar faolligini oshirish – Har bir faoliyatning o'quvchilarni faol qatnashishga rag'batlantirish imkoniyati tahlil qilindi.
- Ijodkorlikni rivojlantirish – Faoliyatlarning ijodiy yondashuvlarni shakllantirishdagi o'rni o'rganildi.
- Moslashuvchanlik – Turli yosh va daraja uchun faoliyatlarni qo'llash qulayligi ko'rib chiqildi.
- Qiziqarli muhit yaratish – Faoliyatlarning darsni o'quvchilar uchun jozibador qilishdagi roli tahlil qilindi.

Tahlil davomida kitobdagi faoliyatlar real o'quv jarayoniga moslashtirilgan holda, o'quvchilar bilan sinovdan o'tkazildi va natijalarning samaradorligi o'lchandi. Shu asosda kitobning ta'lim jarayoniga qo'shadigan hissasi xulosa qilindi.

NATIJALAR

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, "The Monster Book of Language Teaching Activities" kitobida keltirilgan faoliyatlar til o'rgatish jarayonida yuqori samaradorlikka ega. Kitobdagi har bir faoliyat o'quvchilarni dars jarayoniga faol jalb qilish, ularning qiziqishini oshirish va muloqot ko'nikmalarini rivojlantirish uchun mo'ljallangan. Tahlil qilingan faoliyatlar quyidagi natijalarni berdi: O'quvchilar faolligini oshirish. Faoliyatlar o'quvchilarning dars jarayonida faol ishtirok etishini ta'minladi. Sinov jarayonida kichik guruhlarda ishlash, rolli o'yinlar va ijodiy topshiriqlar o'quvchilarning darsga bo'lgan qiziqishini sezilarli darajada oshirdi. Bu usullar o'quvchilarning muloqot ko'nikmalarini rivojlantirish va birgalikda ishlash qobiliyatini mustahkamlashga yordam berdi. Ijodkorlikni rivojlantirish. Kitobdagi faoliyatlar ijodkorlikni rivojlantirishga katta hissa qo'shdi. O'quvchilar ijodiy hikoyalar tuzish, rasmlardan foydalanib hikoya qilish va yangi so'zlar asosida dialoglar yaratish kabi topshiriqlardan katta zavq olishdi. Bu esa ularning fikrlash qobiliyatini kengaytirishga va tilni o'rganishga bo'lgan ishtiyoqini kuchaytirishga xizmat qildi. Moslashuvchanlik. Kitobdagi faoliyatlar turli yosh va darajadagi o'quvchilar uchun moslashuvchanligi bilan ajralib turadi. Sinov jarayonida boshlang'ich, o'rta va

yuqori darajadagi o'quvchilar bilan o'tkazilgan darslarda kitobdagi usullar samaradorligi tasdiqlandi. Bu esa "The Monster Book" kitobining keng auditoriya uchun universal qo'llanma sifatida foydalanish mumkinligini ko'rsatdi. Qiziqarli muhit yaratish. Faoliyatlar o'quv jarayonini jonlantirib, darslarda qiziqarli va samimiy muhit yaratdi. O'yinli faoliyatlar orqali o'quvchilar stressdan xoli bo'lib, o'zlarini erkin his qilishdi. Shu orqali ularning bilim olish jarayonidagi samaradorlik darajasi oshdi.

Natijalar shuni tasdiqladiki, "The Monster Book" kitobida keltirilgan faoliyatlar nafaqat til o'rgatishni qiziqarli va samarali qilish, balki o'quvchilarning ijodkorligini rivojlantirish hamda jamoaviy ishlash qobiliyatlarini oshirish uchun muhim vosita bo'lib xizmat qiladi. Bu kitob zamonaviy ta'lim jarayonida o'qituvchilar uchun foydali metodik manba sifatida foydalanilishi mumkin.

MUHOKAMA

Tadqiqot natijalaridan ko'rinib turibdiki, "The Monster Book of Language Teaching Activities" kitobida taqdim etilgan o'quv faoliyatlari til o'rgatishda samarali vosita bo'lib xizmat qiladi. Kitobning asosiy afzalliklaridan biri shundaki, u o'quvchilarning darsga bo'lgan qiziqishini oshirish va o'quv jarayonini interaktiv va ijodiy qilishga qaratilgan. Bu metodika nafaqat tilni o'rganish, balki o'quvchilarning muloqot ko'nikmalarini ham rivojlantirishga xizmat qiladi. Shu bilan birga, faoliyatlarning keng qamrovli va moslashuvchanligi har xil yoshdagi va darajadagi o'quvchilar uchun ularni individual tarzda qo'llash imkoniyatini yaratadi. Biroq, ushbu kitobning ba'zi kamchiliklari ham mavjud. Masalan, ba'zi faoliyatlar ancha oddiy bo'lib, yuqori darajadagi o'quvchilar uchun qiyin bo'lishi mumkin. Shu sababli, o'qituvchilar yuqori darajadagi guruhlar uchun faoliyatlarni moslashtirishga va ularni murakkablashtirishga harakat qilishlari zarur. Bundan tashqari, kitobdagi faoliyatlar ayrim hollarda qisqa vaqt ichida bajarilishi talab qilinadi, bu esa uzoq muddatli va chuqur bilim olishga imkon bermasligi mumkin. Shunday bo'lsa-da, bu faoliyatlar o'quvchilarning qisqa vaqt ichida tilni amaliy ravishda o'rganishlarini ta'minlashda foydali bo'lishi mumkin.

Muhokama qilish kerak bo'lgan yana bir jihat shundaki, "The Monster Book" o'quvchilarning ijodkorligini rivojlantirishga katta e'tibor beradi. Biroq, ba'zi o'qituvchilar uchun bu faoliyatlar qiyin bo'lishi mumkin, chunki ular an'anaviy o'qitish metodlariga odatlangan. Shu sababli, o'qituvchilar kitobdagi usullarni o'zlarining dars metodikalariga mos ravishda qo'llashda ehtiyotkor bo'lishlari zarur. Shu bilan birga, kitobdagi faoliyatlar o'quvchilarga muloqotda bo'lishni o'rgatish bilan birga, ularning ijtimoiy va jamoaviy ko'nikmalarini rivojlantirishga yordam beradi. Bu, albatta, til o'rganish jarayonida muhim ahamiyatga ega, chunki til nafaqat

grammatikani, balki ijtimoiy muloqotni ham o'rganishni talab qiladi. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, "The Monster Book" til o'rgatish metodikasida o'quvchilarning o'ziga bo'lgan ishonchini oshiradi va dars jarayonini qiziqarli va motivatsion qiladi. Shuningdek, o'qituvchilar uchun ham samarali pedagogik vosita bo'lib, ular o'quvchilarning ehtiyojlariga mos ravishda faoliyatlarni tanlab, qo'llay olishlari mumkin. Bu kitob nafaqat til o'rgatish, balki o'quvchilarning ijodkorlik, muloqot va jamoaviy ishlash kabi boshqa ko'nikmalarini ham rivojlantirishga xizmat qiladi. Shu o'rinda, kelgusida ushbu kitobning yanada rivojlanishi va o'qituvchilar uchun qo'shimcha metodik qo'llanmalar ishlab chiqilishi lozim. Bu qo'llanmalar o'qituvchilarga faoliyatlarni yanada samarali tarzda qo'llashda yordam berishi mumkin. Bu kitobning har bir faoliyati har bir o'quvchi uchun individual ravishda moslashtirilishi mumkinligi, uning davomiy foydalanish imkoniyatini kengaytiradi.

XULOSA

Tadqiqotdan kelib chiqqan holda, "The Monster Book of Language Teaching Activities" kitobi til o'rgatish jarayonida o'quvchilarning faol ishtirokini ta'minlash va ularning tilni amaliy ravishda o'rganishlariga yordam beruvchi samarali vosita ekanligi aniqlangan. Kitobda taqdim etilgan turli o'quv faoliyatlari o'quvchilarning qiziqishini oshirib, o'rganish jarayonini interaktiv va ijodiy qilishga yordam beradi. Ushbu metodikaga asoslangan faoliyatlar, o'quvchilarning muloqot ko'nikmalarini rivojlantirishga, shuningdek, ijtimoiy va jamoaviy ko'nikmalarni mustahkamlashga yordam beradi. Biroq, ba'zi faoliyatlarning murakkabligi va vaqt cheklavlari ularning samaradorligini kamaytirishi mumkin, shuning uchun o'qituvchilar faoliyatlarni o'z guruhlari va talabalari uchun moslashtirishlari lozim. Shuningdek, kitobda berilgan faoliyatlar o'qituvchilarga o'z darslarini boyitish va diversifikatsiya qilishda yordam beradigan vositalar sifatida xizmat qiladi. Har bir faoliyatning har xil darajadagi o'quvchilar uchun moslashuvchanligi bu kitobning keng auditoriyaga xizmat qilish imkoniyatini yaratadi. Xulosa qilib aytganda, "The Monster Book" kitobi o'qituvchilar uchun nafaqat til o'rgatish jarayonini o'zgartiruvchi, balki o'quvchilarning muloqot ko'nikmalarini rivojlantiruvchi kuchli pedagogik vosita sifatida xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Солижонов, Ж. (2024). Crafting the lexicon of magic: analyzing JK Rowling's neologisms in translation. *Зарубежная лингвистика и лингводидактика*, 2(4/S), 34-38.

2. Kamoljonovich, S. J. R. (2024). AMALIY TARJIMA ELEMENTLARINING ZAMONAVIY KLASSIFIKATSIYASI.
3. Kamoljonovich, S. J. (2022). JK ROULINGNING FANTASTIK ASARLARIDAGI ANTROPONIMLARNING LINGVO-PERSPEKTIV MUAMMOLARI. Central Asian Research Journal for Interdisciplinary Studies (CARJIS), 2(1), 334-343. <https://doi.org/10.24412/2181-2454-2022-1-334-343>
4. Kamoljonovich, S. J., & O'G, Y. N. U. B. (2022). BADIY TARJIMA UCHUN TARJIMA USULLARI TAHLILI (IAN TUHOVISKIY ASARLARI MISOLIDA). Ta'lim fidoyilari, 18(5), 32-37.
5. Jo'ramurodova, Z., & Solijonov, J. (2022, April). JK ROULINGNING "BIDL QISSANAVIS ERTAKLARI"("THE TALES OF BEEDLE THE BARD") ASARIDAGI ANTROPONIMLARNING O'ZBEK TILIDAN INGLIZ TILIGA TARJIMA QILISHDAGI MUAMMOLARI. In МЕЖДУНАРОДНАЯ НАУЧНАЯ КОНФЕРЕНЦИЯ:" СОВРЕМЕННЫЕ ФИЛОЛОГИЧЕСКИЕ ПАРАДИГМЫ: ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ ТРАДИЦИЙ И ИННОВАЦИЙ II" (Vol. 2, No. 18.03, pp. 554-560). <https://doi.org/10.47100/nuu.v2i18.03.115>
6. Qodirovna, A. Z., & Kamoljonovich, S. J. (2022). JK ROULINGNING, GARRI POTTER VA AFSUNGARLAR TOSHI"ROMANIDAGI SEHRGARLAR OBRAZINI INGLIZ TILIDAN O'ZBEK TILIGA TARJIMA QILISHNING LINGVO-PERSPEKTIV TAHLILI. Central Asian Research Journal for Interdisciplinary Studies (CARJIS), 2(3), 176-180. <https://doi.org/10.24412/2181-2454-2022-3-176-180>
Abduholiqovna Q. G. PRELIMINARY STUDY OF UZBEK HYDRONYMY ON THE ROOTS. ACADEMICIA: An International Multidisciplinary Research Journal. – 2021
7. Qurbonova Gulnoza Abdukhalik qizi. № 17 (255) / 2019 The notions of "knowledge", "action" and "learning" p217 Молодой ученый Международный научный журнал
8. Qurbonova gulnoza abduholiqovna. (2021). Epistemological approaches and the psychology of knowledge. Emergent: journal of educational discoveries and lifelong learning (ejedl), 2(04), 50–53. Retrieved from <https://ejedl.academiascience.org/index.php/ejedl/article/view/23>
9. Qurbonova gulnoza abduholiqovna. (2021). Development of the concept "knowledge" in english. Academicia globe: inderscience research, 2(04), 91–94. Retrieved from <https://agir.academiascience.org/index.php/agir/article/view/59>

10. Qurbonova gulnoza abduholiqovna, & toshtemirova dinora qurbonazarovna. (2021). Difficulties of learning english. Journalnx - a multidisciplinary peer reviewed journal, 7(10), 128–131. <https://doi.org/10.17605/osf.io/hqx67>

11. Abduholiqovna q. G. Preliminary study of uzbek hydronymy on the roots //academicia: an international multidisciplinary research journal. – 2021. – т. 11. – №. 7. – с. 215-218

https://scholar.google.com/citations?view_op=view_citation&hl=ru&user=wUPhn4YAAAAJ&citation_for_view=wUPhn4YAAAAJ:K1AtU1dfN6UC

